

دوره هشتم - سال اول

شماره ثبت:

۸۴

شماره چاپ:

۸۵

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۴/۹

خلاصه گزارش اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح ماده (۱۴) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸ و ماده (۱۹۰) قانون استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲ و الحاق ماده (۱۸۷) مکرر به قانون استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰»

مقدمه

در قانون فعلی ارتش جمهوری اسلامی ایران (ماده (۱۴) قانون حقوق و مزایای مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۷ مجلس شورای اسلامی)، آن دسته از پرسنل نیروهای نظامی و انتظامی که براساس نظر مراجع قضایی و هیئت‌های مربوط به رسیدگی تخلفات نیروهای مسلح با داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه خدمت اخراج شوند، به عائله تحت تکفل آنان ماهیانه وجوهی معادل سه پنجم حقوق مندرج در ماده (۱۵۴) قانون ارتش پرداخت می‌شود. (حقوق موضوع ماده (۱۵۴)، میزان حقوقی است که به بازنشستگان پرداخت می‌شود).

در این قانون مدت خدمت به این دلیل حداقل ۲۰ سال تعیین شده است که فرد هنگام خروج از خدمت حداقل دارای ۴۰ سال سن خواهد بود و امکان کاریابی مجدد برای او با دشواری‌هایی مواجه است، لذا تا پیدا نمودن کار مجدد برای آنکه عائله تحت تکفل آنان از نظر معیشتی از حداقل رفاه نسبی برخوردار باشند، معادل سه پنجم حقوق بازنشستگی برای پرداخت به این دسته از پرسنل تعیین شده است.

الف) دلایل پیشنهاد لایحه

به نظر می‌رسد طراحان لایحه اهداف زیر را دنبال می‌کنند:

۱. نگاه حمایتی به عائله تحت تکفل آن دسته از پرسنل نیروهای نظامی و انتظامی که پس از سال‌های ۱۳۶۸ با سنوات خدمت ۱۵ تا کمتر از ۲۰ سال بنابه حکم مراجع قضایی یا آرای هیئت‌های رسیدگی به تخلفات نیروهای مسلح از خدمت اخراج شده‌اند.

۲. مشکلات موجود پس از اخراج از خدمت به واسطه مشکلات مربوط به کاریابی مجدد با وجود حداقل ۴۰ تا ۴۵ سال سن.

۳. یکسان‌سازی مقررات مربوط به رهایی از خدمت در ارتش، سپاه و نیروی انتظامی.

۴. بهره‌مندی عائله تحت تکفل این دسته از پرسنل از امکانات و خدمات بیمه درمان.

ب) نقاط قوت لایحه

۱. در قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب سال ۱۳۷۰ برای کارکنان اخراجی با هر سابقه خدمتی مقررات خاصی وجود نداشت، با ارائه لایحه فوق خلأ قانونی برطرف خواهد شد.

۲. مقررات در مورد نوع رهایی از خدمت «اخراج» در ارتش، سپاه و نیروی انتظامی یکسان خواهد شد.

۳. کارکنانی که با سنوات بالای خدمتی همچون ۱۸ سال و ۱۹ سال از خدمت اخراج می‌شوند، خانواده آنان از حقوق مستمری برخوردار خواهند شد.

شماره مسلسل:

۲۰۰۹۰۹۷-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۸۷/۵/۷

ج) نقاط ضعف لایحه

۱. سبب ایجاد انگیزه و اشتیاق در افراد جهت ارتکاب جرم با هدف گریز از ادامه خدمت پس از سال‌های پانزدهم خدمت خواهد شد.
۲. با توجه به اینکه اخراجی‌های سال ۱۳۶۸ به بعد هم مشمول مقررات خواهند شد، لذا بار مالی آن زیاد خواهد بود.
۳. به لحاظ اصول بیمه‌ای و مقررات حاکم بر صندوق‌های بازنشستگی این‌گونه پرداخت‌ها صندوق را با مشکل مواجه خواهد کرد.
۴. چنانچه فردی در سن ۱۸ سالگی وارد نظام شود و پس از ۱۵ سال خدمت اخراج شود در زمان اخراج ۳۳ سال سن خواهد داشت و بسیار جوان است و قدرت و توان کار دارد.

د) جمع‌بندی مطالب

۱. همان‌طور که در مقدمه نیز به آن اشاره شد برقراری حقوق بازنشستگی برای این‌گونه مستخدمین به لحاظ کبر سن و اینکه نتوانند در بازار کار شغلی برای خود پیدا کنند بوده است. این در حالی است که با تصویب این لایحه در صورتی که با ۱۸ سال سن به استخدام نیروهای نظامی و انتظامی در آیند با داشتن ۱۵ سال سابقه خدمت، حداقل سن این قبیل افراد برابر ۳۳ سال خواهد بود که توانایی کار آنان در حد مطلوب بوده و می‌توانند در بخش خصوصی اشتغال پیدا کنند. لذا به نظر می‌رسد لایحه پیشنهادی علاوه بر آنکه جنبه ضرورت و کبر سن را مد نظر قرار نداده است، آمار ترمدها در نیروهای مسلح را به شدت افزایش خواهد داد.
۲. با تصویب این قانون کلیه کسانی که از سال ۱۳۶۸ با ۱۵ سال سابقه اخراج شده باشند مشمول سه‌پنجم حقوق بازنشستگی مربوط می‌شوند. اخراج شدگان بین سنوات ۱۵ تا ۲۰ سال تاکنون از مزایای قوانین قبلی استفاده نکرده‌اند، علاوه بر آن جمعیت تحت پوشش سپاه پاسداران نیز از سال ۱۳۷۰ به بعد به مجموعه ارتش و نیروی انتظامی اضافه می‌شوند. از طرف دیگر این گروه مشمول حداقل دریافتی ماهیانه در حدود ۲ میلیون ریال می‌گردند. بنابراین بار مالی ناشی از این لایحه بسیار فزاینده است.

ه) پیشنهاد

با عنایت به موارد مطروحه پیشنهاد می‌شود، متن لایحه به شرح زیر اصلاح شود:

«از تاریخ تصویب این قانون به عائله تحت تکفل آن گروه از کارکنان نیروهای مسلح که پس از سال ۱۳۶۸ با داشتن حداقل ۱۵ سال تمام سابقه خدمت براساس نظر مراجع قضایی و هیئت‌های مربوط به رسیدگی تخلفات نیروهای مسلح اخراج شده یا می‌شوند، در صورت پرداخت کسور بازنشستگی سهم کارمند و کارفرما تا رسیدن به سنوات ۲۰ سال، ماهیانه وجوهی معادل سه‌پنجم حقوق بازنشستگی به‌عنوان حقوق مستمری آنان پرداخت خواهد شد.

تبصره «۱» - آن دسته از پرسنلی که قبل از تصویب این قانون با سنوات بیش از ۱۵ سال و کمتر از ۲۰ سال، از خدمت اخراج شده‌اند در صورتی که مشترک صندوق بازنشستگی دیگری نباشند، می‌توانند کسورات مربوط به سهم کارفرما و کارمند را بر اساس آخرین رقم حکم حقوقی و با اعمال آخرین ضریب ریالی (سال پرداخت کسور باقی‌مانده) تا سقف ۲۰ سال، یکجا و یا به صورت اقساط ماهیانه به حساب صندوق تامین اجتماعی نیروهای مسلح واریز و از تاریخ پرداخت از سه‌پنجم حقوق زمان اشتغال با رعایت حداقل دریافتی برخوردار شوند.

تبصره «۲» - عائله تحت تکفل پرسنل مشمول این ماده، کماکان از خدمات و امکانات درمانی نیروهای مسلح برخوردار خواهند بود.

تبصره «۳» - چنانچه پرسنل موضوع این ماده که کمتر از ۲۰ سال سابقه خدمت دارد فوت یا به موجب احکام قضایی معدوم گردد عائله تحت تکفل وی از تاریخ فوت از حقوق مستمری برخوردار می‌گردند.